

ГОДИШЊИ ЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНС ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи на основу Закона о званичној статистици („Службени гласник РС“, бр. 104/09), и Одлуке о Програму званичне статистике за период од 2016. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр.55/15).

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ статистичког истраживања

Израда годишњег енергетског биланса електричне енергије.

Садржај статистичког истраживања

Упитником ЕН-4.1 прикупљају се подаци о: *производњи* електричне енергије (производња на генератору, сопствена потрошња, производња на прагу); *примљеној* електричној енергији од организација за пренос електричне енергије, локалних дистрибутера, организација за производњу електричне енергије, индустријских електрана (енергана); *ушрошеној* електричној енергији за пумпање воде у акумулације; *предајој* електричној енергији организацијама за пренос електричне енергије (пренос на прагу), локалним дистрибутерима и крајњим потрошачима); *предајој* електричној енергији крајњим потрошачима (укупно, енергетском сектору, прерађивачкој индустрији, грађевинарству, саобраћају, домаћинству, пољопривреди и осталим секторима).

Упитником ЕН-4.2 прикупљају се подаци о: *ушрошку* горива за производњу електричне енергије и топлоте по врстама горива, залихама на крају године и њихове просечне калоричне вредности; производњи електричне енергије (на генератору), сопственој потрошњи, *производњи* на прагу, примљеној електричној енергији од организација за пренос електричне енергије, локалних дистрибутера, организација за производњу електричне енергије, енергана; *предајој* електричној енергији организацијама за пренос електричне енергије (пренос на прагу), локалним дистрибутерима и крајњим потрошачима); *предајој* електричној енергији крајњим потрошачима (укупно, енергетском сектору, прерађивачкој индустрији, грађевинарству, саобраћају, домаћинству, пољопривреди и осталим секторима).

Упитником ЕН-4.4 прикупљају се подаци о: *примљеној* електричној енергији (укупно расположивој електричној енергији, електричној енергији примљеној од преноса, других дистрибуција, јавних термоелектрана, јавних хидроелектрана, самосталних произвођача – хидроелектрана, термоелектрана, индустријских енергана, испорученој електричној енергији другим дистрибуцијама, губицима при дистрибуцији и предатој електричној енергији потрошачима); *дистрибуираној* електричној енергији крајњим потрошачима: укупној, енергетском сектору, прерађивачкој индустрији, грађевинарству, саобраћају, домаћинствима, пољопривреди и осталим секторима (пословне и друштвене просторије, јавна расвета, водовод, остало).

Упитником ЕН-4.5 (за ЈП „Електропривреда Србије“) прикупљају се подаци о: *производњи* и потрошњи електричне енергије (производњи електричне енергије у малим хидроелектранама, хидроелектранама, термоелектранама и термоелектранама-топланама; сопственој потрошњи електричне енергије; бруто производњи ел. енергије; пумпању воде у акумулационе базене хидроелектране; губицима; набавци електричне енергије; *испорученој* електричној енергији; енергији расположивој за финалну потрошњу и расподели финалне потрошње); списак директних потрошача који јесу и који нису укључени у финалну потрошњу и бруто производњи реверзибилних и малих хидроелектрана (снаге < 1 MW, од 1 MW до 10 MW и снаге > 10 MW).

Упитником ЕН-4.15Е прикупљају се подаци о утрошку електричне енергије у индустрији.

Извештајне јединице и статистичке јединице (обухваћ)

Извештајне јединице за годишњи енергетски биланс електричне енергије су јавна предузећа, привредна друштва и предузетници која се баве производњом електричне енергије, преносом и дистрибуцијом електричне енергије. Јединице посматрања су предузећа као и јединице врсте делатности индустријских и неиндустријских предузећа која имају производњу електричне енергије.

Метод, време и извори за прикупљање података

Подаци се прикупљају у годишњој периодици применом извештајног метода.

Извори прикупљања података су:

1. Годишњи упитници

- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње електричне енергије – упитник за извештајне јединице које се баве производњом хидроелектричне енергије (ЕН-4.1),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње термоелектричне енергије – упитник за извештајне јединице које се баве производњом термоелектричне енергије и топлоте (ЕН-4.2),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње електричне енергије – упитник за извештајне јединице које се баве дистрибуцијом електричне енергије (ЕН-4.4),
- Годишњи енергетски биланс производње и потрошње електричне енергије – упитник за ЈП „Електропривреда Србије“ (ЕН-4.5),
- Годишњи енергетски биланс за извештајне јединице из области индустрије - утрошак електричне енергије у индустрији (ЕН-4.15Е).

2. Редовна статистичка истраживања Групе за статистику грађевинарства, Одељења за статистику спољне трговине (подаци Управе Царине Републике Србије) и саобраћаја.

(Упитници су доступни на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs)

Обавеза заштите индивидуалних података

Обавеза заштите индивидуалних података темељи се на члану 3. одредбе за заштиту давалаца података, члановима 44, 45, 46, 47, 48. и 49. одредбе о поверљивости Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Списак и дефиниције основних обележја – индикатора

Примарна производња је облик енергије који није био подвргнут процесу конверзије или трансформације (угаљ, нафта, природни гас, биомаса, хидроелектрична енергија, геотермална енергија, енергија ветра и соларна енергија).

Увоз и **извоз** обухватају количине које су прешле преко националне границе.

Салдо залиха јесте разлика између залиха у првом дану у години (почетне залихе) и залиха у последњем дану у години (крајње залихе).

Међународна складишта обухватају количине испоручене за потребе међународне бродске пловидбе.

Стаτισичка разлика јесте категорија која укључује збир необјашњених статистичких разлика између производње и потрошње за поједине енергенте.

Укључено расположива енергија израчунава се на следећи начин:

Производња примарне енергије

+ Увоз

– Извоз

+ Салдо залиха

– Међународна складишта

– Статистичка разлика.

Утрошак за производњу енергије јесте утрошак горива као сировине за производњу енергије у термоелектранама, ТЕ-ТО, енерганам, топланама, рафинеријама, високим пећима и преради угља.

Производња енергије трансформацијом обухвата производњу трансформисаних облика енергије (термоелектрична енергија, топлотна енергија, деривати нафте, високопећни гас и конверторски гас, дрвени пелети и брикети, дрвени угаљ).

Размена обухвата размену међуфазних производа (фракције, дестилати), готових производа (хидроелектрична енергија) и производа који се поново прерађују (примарни бензин, мазут, мазива).

Размењени производи – производи рафинерије који су прекласификовани као рафинисана основна сировина за наредне процесе производње у рафинерији и не испоручује се финалној потрошњи.

Интерна размена производа – прекласификација производа због промена у квалитету и спецификацији.

Враћено из петрохемије – производи или полупроизводи враћени рафинерији из процеса петрохемијске индустрије.

Сойсљивена утрошња у енергетском сектору обухвата енергију утрошену за рад у енергетском сектору.

Губици обухватају губитке настале:

- за електричну енергију: при преносу и дистрибуцији;
- за топлотну енергију: при преносу и дистрибуцији;
- за чврста горива: при транспорту;
- за течна горива: при транспорту и дистрибуцији;
- за природни гас: при транспорту и дистрибуцији;
- за геотермалну енергију: у дистрибутивном систему, и
- за дрвна горива: при транспорту.

Енергија расположива за финалну њошрошњу представља енергију намењену крајњим потрошачима.

Финална њошрошња обухвата потрошњу енергије расположиве за финалну потрошњу у енергетске и неенергетске сврхе.

Финална њошрошња за неенергетске сврхе обухвата финалну потрошњу расположиве енергије као сировине у технолошком процесу за производњу неенергетских производа, при чему се од укупног утрошка посебно приказује утрошак у хемијској индустрији.

Финална њошрошња за енергетске сврхе обухвата финалну потрошњу расположиве енергије за енергетске сврхе у:

индустрији,

грађевинарству,

саобраћају,

домаћинствима (сва домаћинства, укључујући и „домаћинства са запосленим лицима“),

пољопривреди и код

осталих потрошача (сви остали потрошачи, нпр. школство, здравство, администрација, итд.).

Специфичности енергетског биланса електричне енергије:

Производњом хидроелектричне енергије обухваћена је и производња у реверзибилним хидроелектранама. Подаци о електричној енергији која је прешла преко националне границе преузимају се од ЈП „Електро mreжа Србије“. Сопствена потрошња обухвата и губитке електричне енергије до прага преноса. Све позиције Финалне потрошње за енергетске сврхе представљају процену ЈП „Електропривреда Србије“.

Ниво репрезентативности података

(њерифицирани и Класификација делатности КД (2010))

Подаци су репрезентативни за територију Републике Србије. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Усаглашеност са међународним препорукама, стандардима и праксом

Годишњи енергетски биланс за електричну енергију у потпуној је сагласности са препорукама Евростата и Међународне агенције за енергију.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања (одговорни произвођач званичне статистике)

- Републички завод за статистику: Група за енергетику у Београду, Одељење за статистичке послове у Сектору за статистику АП Војводине и подручна одељења у: Суботици, Зрењанину, Новом Саду, Сремској Митровици, Панчеву, Смедереву, Шапцу, Ваљеву, Краљеву, Крагујевцу, Зајечару, Нишу, Лесковцу и Ужицу.
- Градска управа града Београда, Секретаријат за управу, Сектор статистике

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на члану 26, а казнене одредбе за одбијање давања података или давање непотпуних и нетачних података на члану 52. Закона о званичној статистици („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009).

Роковник основних фаза спровођења истраживања (укључујући и публикавање и годишака)

- Рок да извештајна јединица достави попуњен упитник надлежном статистичком органу је 15.03.
- Рок да Републички завод за статистику објави податке за претходну годину дефинисан је У редбом о утврђивању Плана званичне статистике.

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Списак номенклатура и класификација које се користе у истраживању (са обавештењем где се могу пронаћи)

- Класификација делатности КД (2010) прописана Уредбом Владе Републике Србије од 29. јула 2010. године („Службени гласник РС“, бр.54/10) на основу Закона о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр.104/09). Доступно и на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs
- Commission Regulation (EU) No 431/2014 Amending Regulation (EC) No 1099/2008 (доступно у Групи за статистику енергетике Републичког завода за статистику);
- Energy Statistics Manual, публикација Међународне агенције за енергију (доступно у Групи за енергетику Републичког завода за статистику)

Списак публикација у којима се објављују методологија и резултати истраживања (у ишампанском облику и/или у оквиру интернет презентације)

Билтен „Енергетски биланси“
(Публикација је доступна на сајту Републичког завода за статистику www.stat.gov.rs)

Контакт особе – Весна Ђурић, локал 324
Сања Радоњић, локал 238